

شیوه نامه اجرایی "آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی کشور"

هرچه محیط دانشگاه محیط تدین و سلامت دینی باشد، برای دانشجو، برای درس خواندن، برای فکر صحیح کردن و برای هرگونه تلاش سیاسی و فرهنگی سالم، امن تر خواهد بود. مقام معظم رهبری

ماده (۱) - تعاریف کلی:

- **دانشجو:** فردی است که از طریق ضوابط مؤسسات آموزش عالی و یا آزمون ورودی دانشگاهها پذیرفته شده، ثبت نام کرده و در حال طی کردن سنوات آموزشی است.

- **دانشجوی بالینی:** به دانشجویی اطلاق میگردد که تحت آموزش در محیطی بهداشتی، درمانی قرار دارد.

- **محیط های بهداشتی درمانی:** محیط هایی که دانشجویان بالینی در آن به امور درمان بیماران و آموزش بهداشت می پردازد شامل: بخشهای بیمارستانی، مراکز بهداشتی درمانی، درمانگاهها، آزمایشگاهها، داروخانه ها، مراکز تصویربرداری، مراکز مشاوره و....

- **فضای دانشگاهی:** به پردیس دانشگاهها، دانشکده ها، و محیط های خوابگاهی اطلاق میگردد.

- **محیط آموزشی پژوهشی:** محیطی است که هر فردی در آن با عنوان دانشجو در حال انجام فعالیتهای آموزشی و پژوهشی است.

- **رفتار حرفه ای:** به تمامی اعمال و گفتاری اطلاق میشود که از فرد در جایگاه شغلی وی از او انتظار میرود.

- **پوشش حرفه ای:** به لباسی گفته میشود که فرد در حرفه خاص خود ملزم به پوشیدن آن است.

- **شؤون دانشجویی:** به تمامی رفتار، پوشش و ظاهر دانشجو گفته میشود که نشان دهنده دانش، آگاهی، صراحت و شجاعت همراه با ادب و تدبیر، سادگی، پاکیزه گی، وقت شناسی، نظم و ترتیب و تلاشگری او در عرصه ی علم و فن آوری است.

- **شؤون اسلامی:** به تمامی قوانین اسلامی گفته میشود که در نص صریح قرآن و فقه اسلامی و آراء اکثریت مراجع تقلید آمده است.

- **دوره تحصیلی:** به هر نیمسال تحصیلی اطلاق میشود.

ماده ۲- رفتار حرفه ای الزامات کلی دانشجویان در محیط های آموزشی و پژوهشی:

الف: دانشجویان باید از ایجاد هرگونه اخلاق به هنگام تدریس خودداری نمایند مصادیق اخلاق در هنگام تدریس مانند:

- ورود به کلاس بعد از استاد - خوردن و آشامیدن

- بلند صحبت کردن، خندیدن و ایجاد سر و صدا - استفاده از تلفن همراه و سایر وسایل صوتی و تصویری

ب: دانشجویان باید از اعمال و رفتار خلاف شؤون اسلامی، دانشجویی و اخلاق حرفه ای خودداری نمایند: مصادیق آن مانند:

- عدم رعایت ادب و احترام - توهین و تمسخر زبانی و رفتاری، مشاجره و پر خاشگری

- عدم رعایت حقوق دیگران. - مصرف هر نوع محصول دخانی یا مخدر.

- استفاده از هر نوع دارو یا ماده ای که باعث غیر عادی جلوه کردن حرکات و گفتار دانشجو شود

ت: دانشجویان باید ملزم به حفاظت و استفاده صحیح از امکانات، تجهیزات و وسایل عمومی در اختیار باشند: مصادیق آن مانند:

- دانشجویان بدون هماهنگی مسئول مربوطه، مجاز به استفاده از تجهیزات نخواهند بود.
- باید به علائم هشدار دهنده و راهنمای استفاده از وسایل در محیط توجه نمایند.
- استفاده از امکانات و تجهیزات برای مصارف شخصی و یا به نفع احزاب و گروه های غیر مجاز، ممنوع می باشد.
- ایراد خسارت به اموال موجود در فضاهای دانشگاهی و محیط های بهداشتی درمانی یا سایر اموال بیت المال مجاز نمی باشد.

الزامات دانشجوی بالینی:

- رعایت کلیه ضوابط مندرج در بند الف وب و ت ماده ۲ این شیوه نامه برای دانشجویان بالینی نیز الزامی است.
- دانشجویان باید به منظور رعایت استانداردهای حقوق خدمات گیرندگان و همراهان وی متون مصوب اخلاق پزشکی را مطالعه و به آن عمل نمایند.
- از آنجاکه رعایت حریم شخصی و آرامش روحی بیمار در هر شرایطی برای دانشجویان الزامی است، بنابراین باید سعی کنند قبل از معاینه، آزمایش و یا تهیه شرح حال، رضایت بیمار را اخذ کنند.
- دانشجویان باید به حقوق بیماران در رابطه با انتخاب درمانگر و روش درمانی در موارد غیر اورژانس احترام بگذارند.
- دانشجویان در صورتی که دستورالعملی رابه ضرر بیمار و یا ناقض مقررات بالینی و ایمنی ببینند، باید درابتدا آن را بامسئول ارشد آموزش بالینی در میان بگذارند.
- هنگام معاینه باید حریم خصوصی بیماران رعایت شود. - دانشجویان باید به مذهب و فرهنگ بیماران احترام بگذارند.
- دانشجویان باید اسرار بیماران را حفظ نمایند و از موقعیت ایشان و یا خانواده های آنها سوء استفاده ننمایند.
- دانشجویان باید در حین انجام وظیفه در محیط های بهداشتی درمانی، کارت شناسایی خود را به همراه داشته باشند.
- خوردن و آشامیدن و استفاده از تلفن همراه بر بالین بیمار ممنوع است.

ماده ۳- پوشش حرفه ای

الف- پوشش حرفه ای دانشجویان دختر در محیط های آموزشی و پژوهشی:

- حجاب باید کامل و بر اساس شؤن اسلامی، دانشجویی باشد.
- استفاده از مانتو، شلوار، مقنعه و جوراب متعارف جهت پوشش الزامی است.
- شلوار باید اندازه متعارف داشته باشد و تنگ و کوتاه نباشد.
- مدل مانتو، شلوار، مقنعه، کفش، کیف و جوراب باید ساده و به دور از مدهای افراطی باشد
- پوشش چادری مقنعه باید کامل و بر اساس موازین شرعی باشد. مقنعه باید بلند و همراه با پوشش کامل موباشد.
- پوشیدن مانتو تنگ یا خیلی گشاد، کوتاه یا خیلی بلند مجاز نیست و بلندی مانتو باید تا زیر زانو و پوشش آستین تامچ باشد.
- استفاده از لباس هایی که تعددا پاره یا وصله باشد، ممنوع است.
- کفش باید ساده، تمیز، با پاشنه متعارف و بدون صدای آزار دهنده باشد.
- پوشیدن چکمه روی شلوار، دمپایی و صندل در محیط های آموزشی و پژوهشی مجاز نیست.
- رنگ مانتو، شلوار، کیف، کفش و جوراب نباید تند و زننده (قرمز، نارنجی، صورتی و.....) باشد و جلب توجه کند.

- استفاده ازمانتو،شلوار،مقنعه وجورابی که ضخامت لازم رابرای حفظ پوشش وحجاب ندارد،ممنوع است.
- استفاده از لباس، کیف، کفش، جوراب، پیشانی بند، مچ بند، شال، دستمال گردن، کمر بند، انگشتر و کلاه‌هایی که غیر متعارف و دارای نقوش و نوشته‌های زننده و یا علامت گروه‌های ضداسلام، ضد انقلاب و ضد اخلاق باشند، مجاز نیست.
- استفاده ازعینک وزیورآلات متعارف مانندانگشتروساعت مجازاست.
- ناخن‌ها باید کوتاه، تمیز، پیراسته و بدون هیچ‌گونه تزئینی باشد.
- انجام هر گونه آرایش و خالکوبی که در معرض دید باشد، ممنوع است
- استفاده از عطر یا ادکلن با بوی تند و غیر متعارف مجاز نیست.

ب- پوشش حرفه‌ای دانشجویان پسر در محیط‌های آموزشی و پژوهشی:

- پوشش باید کامل و بر اساس شئوون اسلامی و دانشجویی باشد
- استفاده از،شلوار،پیراهن وجوراب متعارف جهت پوشش الزامی است.
- مدل پیراهن، شلوار، کیف، کفش و جوراب باید ساده و به دور از مدهای افراطی باشد
- پیراهن باید آستین‌دار بوده، کوتاه و خیلی تنگ نباشد.شلوارنیزنبایدتنگ وکوتاه باشد.
- انجام هر گونه آرایش و خالکوبی که در معرض دید باشد، ممنوع است - استفاده از کراوات و پاپیون ممنوع است.
- پیرایش موی سروصورت بایدساده، کوتاه وبه دورازمدهای افراطی باشد.
- به دلیل افزایش انتقال عفونت و آسیب به افراد و تجهیزات، ناخن‌ها باید کوتاه، تمیز و پیراسته باشند.
- استفاده از عطر یا ادکلن با بوی تند و غیر متعارف مجاز نیست.
- استفاده از لباس، کیف، کفش، جوراب، پیشانی بند، مچ بند، شال، دستمال گردن، کمر بند، انگشتر و کلاه‌هایی که غیر متعارف و دارای نقوش و نوشته‌های زننده و یا علامت گروه‌های ضداسلام، ضد انقلاب و ضد اخلاق باشند، مجاز نیست.
- استفاده ازعینک وزیورآلات متعارف مانندانگشتروساعت مجازاست.
- رنگ لباس،کفش وجوراب نبایدتندوزننده باشدوجلب توجه نماید.
- استفاده ازلباسی که تعمداپاره یاوصله باشدممنوع است.
- پوشیدن دمپایی وصندل درمحیط‌های آموزشی وپژوهشی مجازنیست.

ج: پوشش حرفه‌ای دانشجویان بالینی در فضاهای بهداشتی، درمانی

- رعایت کلیه ضوابط مندرج در بندالف وب ماده ۳ الزامی است.
- دانشجویان بالینی باید در طول مدت حضور در محیط‌های بهداشتی و درمانی از لباس فرم مخصوص به خود بر طبق استانداردهای تعریف شده از طرف دانشگاه و با رعایت کامل شئوون اسلامی و دانشجویی استفاده کنند.
- استفاده ازلباس مناسب وضخامت پارچه ی لباس فرم واندازه وسایزآن بایدمنطبق بامشخصات محیط‌های آموزشی وپژوهشی باشد.
- لباس فرم دانشجویان باید پاکیزه و مرتب و با دکمه‌های بسته باشد.
- پوشش دانشجویان در محیط بالینی، آزمایشگاهی خاص، مانند اتاق عمل و بخش‌های مراقبت‌های ویژه باید کاملاً بر طبق استاندارد تعریف شده در آن بخش و با رعایت حجاب و پوشش کامل اسلامی باشد.
- برای کاهش صدمه به پا و پیشگیری از انتقال عفونت، کفش دانشجویان باید جلو بسته باشد.

- به دلیل افزایش انتقال عفونت و آسیب به افراد و تجهیزات و یا جلب توجه، استفاده از هرگونه آرایش و بلندی ناخن‌ها برای دانشجویان بالینی ممنوع است و ناخن‌ها باید کوتاه، تمیز و پیراسته باشند.
- پوشیدن جوراب به جهت حفظ بهداشت در محیط‌های آموزشی و بهداشتی ضروری است.
- کارت شناسایی ارائه شده از سوی معاونت آموزشی شامل عکس، نام و نام خانوادگی، آرم دانشگاه، رشته تحصیلی و سمت دانشجو باید به صورت متحدالشکل بر روی لباس فرم، به طوری که قابل رویت باشد؛ نصب شود.

تذکر:

- دانشجویان در تمامی محیط‌های آموزشی پژوهشی، درمانی و بهداشتی، فضاهای دانشگاهی، مراکز تحقیقاتی، مراکز کارآموزی و کارورزی و محیط‌های فرهنگی، ورزشی، تفریحی، مکانهای اردویی و کلیه تجمعات دانشجویی وابسته و غیروابسته به دانشگاه که تحت عنوان دانشجوی شرکت دارند مشمول قوانین این آیین نامه میگردند.
- معاونت آموزشی این آیین نامه را در بدو ورود دانشجو به دانشگاه به رویت او رسانده و تعهد کتبی را با امضای دانشجو مبنی بر توجیه کامل و الزام وی برای عمل به مفاد آن، دریافت میکند. در صورت امتناع دانشجو از ارائه تعهد، معاونت آموزشی از حضور او در محیط آموزشی جلوگیری خواهد کرد.
- کارنامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان، از سوی معاونت آموزشی دانشگاه صادر می‌شود که مسوولیت تکمیل آن با اساتید دانشجو در آن دوره است.
- اساتید باید با توجه به این شیوه‌نامه، برای رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان، به صورت مجزا، نمره توصیفی عالی، خوب، متوسط یا ضعیف را صادر کنند.
- نمره‌های رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجو در مراحل مختلف تحصیل و نیز در هر گونه استخدام دولتی و گزینش با ضریب مثبت مورد استناد قرار خواهد گرفت.
- ارزش عددی درجه عالی ۴، خوب ۳، متوسط ۲ و ضعیف ۱ است و از این اعداد برای تعیین میانگین نمره‌های توصیفی دانشجو در کارنامه رفتار و پوشش حرفه‌ای وی استفاده می‌شود.
- چنانچه میانگین نمرات توصیفی رفتار یا پوشش حرفه‌ای دانشجو در کارنامه نیمسال وی متوسط باشد، به دفتر مشاوره دانشجویی معرفی می‌گردد و تا ارتقاء به درجه بالاتر، تحت آموزش آن دفتر قرار می‌گیرد. در صورتی که نمره‌های توصیفی دانشجو پس از دو ترم متوالی بعد از معرفی به دفتر مشاوره دانشجویی، کماکان متوسط و یا پایین‌تر از آن باشد، به شورای انضباطی دانشجویان معرفی می‌شود. چنانچه میانگین نمرات توصیفی رفتار یا پوشش حرفه‌ای دانشجو در کارنامه نیمسال وی ضعیف باشد، در مرحله نخست تحت آموزش دفتر مشاوره دانشجویی قرار گرفته و در صورت تکرار به شورای انضباطی دانشجویان معرفی می‌شود.
- معاونت دانشجویی و فرهنگی وظیفه نظارت بر حسن اجرای شیوه‌نامه اجرایی را بر عهده خواهد داشت.